

L'AUTÈNTICA FELICITAT NO COSTA DINERS

Ajuntament de
Premià de Mar
www.premiademar.cat

2017/2018

Tutories

APROFITA EL TEMPS LLIURE PER AL QUE DE DEBÒ ÉS IMPORTANT
Guanyes tu, guanya el planeta i guanya tothom.

SECUNDÀRIA / Cursos 3r i 4t

PROFESSORAT

Introducció de la temàtica

Des de fa uns anys les campanyes d'educació per al desenvolupament dutes a terme en els nostres centres escolars tenen un denominador comú: el consum responsable, enfocat des de diferents punts de vista (l'alimentació, el medi ambient, la moda, etc.). Hem vist com els drets de milions de persones es vulneren com a conseqüència dels nostres patrons de consum, principalment els de les societats que vivim en països enriquits.

En aquest curs **volem ser propositius**, convidant a l'alumnat de les nostres escoles a dur a terme una **vida senzilla** amb la qual gaudir de valors i experiències que no girin en exclusiva al voltant del consum, per no danyar el medi ambient ni perjudicar les condicions de vida d'altres persones al món.

Ens hem acostumat a saturar el nostre temps amb entreteniments sofisticats o carregats d'adrenalina que causen estrès i generen residus, traslladant aquest model de vida a la infància. Sembla que estem oblidant com gaudir del nostre temps d'oci, dels plaers senzills de la vida.

Durant aquest curs volem traslladar al nostre alumnat que hi ha una altra forma de viure i gaudir del nostre temps lliure, que aprofundeix en valors com el **respecte**, la **solidaritat**, la **convivència**, la **senzillesa** o el **contacte amb la natura**.

Objectiu general de les tutories

Reflexionar sobre a què dediquem el nostre temps lliure i desenvolupar la capacitat d'optar per alternatives de lleure no consumistes i que no vulneren els drets humans i ambientals.

ACTIVITATS

Activitat 0. (vídeo central de campanya - JOVES): ON ÉS LA FELICITAT?

Temes que tracta: Materialisme, consum, senzillesa i austeritat

Temps estimat: 50'

Tipus d'activitat: Role-playing de reflexió sobre el vídeo

Resum: Després de visionar el vídeo, es tracta que una sèrie de grups esculli un anunci publicitari d'una revista, assumeixi un paper d'agents publicitaris i es prepari una acció de màrqueting per seduir amb aquell producte a la resta de la classe. De l'exageració de la venda en sortirà la reflexió de l'allau de missatges publicitaris que reclamen a diari la nostra atenció, sovint per a quelcom trivial que no necessitem. El contrast entre el vídeo i l'exercici de convenciment que volen aconseguir els agents publicitaris, posen en relleu on rauen veritablement les coses importants de la vida.

Objectius:

- Reflexionar sobre la voluntat manipuladora de la publicitat
- Determinar què resulta important i què no a la nostra vida

Material: Unes 20-30 revistes, tisores per a cada alumne, paper, cola i retoladors

Instruccions: Després de veure el vídeo...

- Primer dividirem el grup en 3 o 4 persones i es repartiran les revistes a l'atzar (2 o 3 revistes per grup).
- Cada grup buscarà l'anunci que els interessi més. Retallarà aquell anunci i l'enganxarà sobre paper per tal de fer una presentació en públic.
- Altres papers podran servir als grups per aportar altres dades que ajudin a vendre el producte (per exemple gràfics, dades, o altres imatges de les revistes)
- Dedicarem 15 minuts a preparar el nostre anunci, que haurà de ser presentat en només 1 minut. Per tant, cal escollir molt bé els missatges seductors perquè es vendrà un producte en el temps que dura un teleanunci.
- El darrer espai de la Tutoria ha de servir perquè l'aula s'expressi sobre el següent:
 - Què ens ha semblat el vídeo?
 - Com ens hem sentit representant l'anunci després de veure el vídeo?
 - Pensem i sentim ara diferent després d'aquesta Tutoria?

Activitat 1. CONSUMEIXO EL TEMPS O EL TEMPS EM CONSUMEIX?

Temes que tracta: Ús del temps lliure, tipus d'oci

Temps estimat: 4 sessions de 50''

Tipus d'activitat: Documental

Resum: L'activitat tracta que l'alumnat creï un documental sobre el tema. I al final es faci una projecció dels diferents documentals.

Objectius:

- Reflexionar sobre l'ús del nostre temps lliure i les conseqüències que tenen les nostres accions.

Material:

- Càmera de vídeo o telèfon mòbil per gravar.
- PC per realitzar el muntatge dels vídeos.
- Material de papereria.

Instruccions:

L'activitat consisteix en què l'alumnat creï un documental a partir de reflexions, entrevistes i una lleugera investigació sobre el tema a tractar; per això es porta a terme una presentació sobre el tema i se'ls facilita un document resum per reflexionar (ANNEX 1) i decidir com realitzar el documental, seria un resum del document base.

Puede tratarse de:

- Una sèrie d'entrevistes.
- Enquestes de carrer.
- Imitació d'un telenotícies.
- Treball de recerca sobre el tema.

En l'última sessió es projectaran els documentals i es debatrà sobre les inquietuds que els ha pogut provocar la feina i s'extrauran algunes conclusions.

ANNEXOS (material a utilitzar amb l'alumnat)

Annex 1. DOCUMENT RESUM

El temps lliure.

El primer que hem de definir és el concepte de temps lliure, així entenem:

- **Temps no disponible:** el que fem servir per a diverses obligacions, com treballar, anar a l'escola, col·laborar a casa, etc.
- **Temps disponible:** aquell que hem destinat a activitats que hem triat: extraescolars, classes d'idiomes o de música, activitats esportives, etc.

Dins el temps disponible, estaria el temps lliure, definit com el que ens queda després de complir amb les nostres obligacions, i les ocupacions autoimposades. En general, les persones utilitzem el nostre temps lliure per descansar i realitzar activitats que ens aportin plaer o entreteniment i que no podem fer en altres moments en què realitzem activitats amb certa obligatorietat (treball, estudi, etc.)

Ens hem acostumat a saturar el nostre temps amb entreteniments sofisticats o carregats d'adrenalina, que causen estrès i generen residus. Hem desvirtuat el gaudi del nostre temps d'oci, dels plaers senzills de la vida. Hi ha altres formes de viure i gaudir del nostre temps lliure, que aprofundeixen en valors i actituds com **el respecte, la solidaritat, la convivència, la senzillesa i el contacte amb la natura**.

El gaudi de l'oci i del temps lliure no és una cosa comuna a totes les persones del planeta, tot i ser un Dret Humà. No hem d'oblidar les implicacions que el nostre oci i temps lliure tenen per a altres persones que viuen en països empobrits: la nostra forma de vida consumista implica que es vulnerin els drets d'altres persones i s'esgotin els recursos, repercutint negativament a altres parts del planeta. Així, contribuïm a modificar radicalment aquestes societats i territoris, simplement per satisfer necessitats, sovint molt fictícies.

Gran part del nostre temps lliure el dediquem a consumir: anant de compres, veient televisió, jugant a videojocs, fent cues per entrar al cinema o per comprar qualsevol altra cosa. En molts casos oblidem que **el principi fonamental del temps lliure, segons diferents teories, ha de ser el plaer i la seva fi, defensar la integritat individual enfront dels atacs de la societat industrial**. Tenim en compte que aquest tipus de consum afavoreix la interacció social i per això ens sembla important, però no podem basar el nostre oci en el mer consum.

Existeix a més el que en diríem "l'esclavitud del temps lliure", ja que malgrat els avenços en drets laborals i les facilitats imposades per la industrialització, cada vegada treballem més per poder accedir a l'oci consumista: necessitem treballar més hores per així guanyar diners amb el de cobrir econòmicament el nostre temps lliure. A més, l'ús massiu de la tecnologia ens fa molt fàcil portar a terme qualsevol tipus d'activitat, incloses aquelles de temps lliure, de manera que en certa manera estem limitant la nostra capacitat creativa per exercir el nostre oci de forma totalment lliure.

Les actuals formes de lleure basades en el consumisme contribueixen a la generació de desigualtats i l'increment d'una **bretxa social** entre els que poden accedir al temps lliure i l'oci, i els que no poden fer-ho.

Molts nens i nenes al món treballen en fàbriques o mines en condicions de semi-esclavitud, per fer arribar als països enriquits els béns de consum que ens permetran gaudir del nostre oci.

Les institucions internacionals (principalment l'ONU) i el sentit comú ens adverteixen: viure el nostre temps lliure a costa de les llibertats i drets de l'altra part del planeta no és just, ni ètic, ni solidari, ni sostenible.

Per preservar el planeta és necessari viure de forma més senzilla i refermar el compromís amb les persones amb les que compartim el món ara, però també amb qui ho habitaran en el futur.

L'austeritat és una filosofia de vida que aposta per desplaçar els diners com el centre del nostre oci i col·locar en el seu lloc a les persones i la natura.

Hi ha nombroses possibilitats d'alternatives al consumisme:

- Intercanviant sabers o temps. Bancs del temps
- Reciclant
- Moviment Slow (moviment lent)
- Decreixement. La frase que el defineix és "viure millor amb menys"
- Voluntariat social i solidari
- Contacte amb el món natural
- La contemplació i del gaudi de la bellesa
- El cultiu de la interioritat i l'espiritualitat

Amb petites accions és possible transformar el món. Per què no començar per allò que pot aportar-nos més felicitat personal: canviar els nostres patrons de consum pel que fa al nostre temps lliure es refereix?

El nostre futur -i el dels que vindran- està a les nostres mans: tenim les eines i el temps, només ens falta la voluntat per posar en pràctica les alternatives al consumisme en el nostre temps lliure.